

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: D. A.**, nar. „X“, trvale bytem „X“, přechodně „X“, zastoupeného JUDr. Klárou Alžbětou Samkovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Španělská 6, Praha 2, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2010, č.j. 4569/2010, JID 180038/KUUK,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2010, č.j. 4569/2010, JID 180038/KUUK, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Litvínov, odbor správních evidencí, ze dne 6.9.2010, č.j. MELTD 31477/2010/TUA, kterým nebylo v obnoveném řízení vyhověno žádosti žalobce o udělení řidičského oprávnění pro skupinu C a bylo zrušeno původní rozhodnutí Městského úřadu Litvínov o udělení řidičského oprávnění pro skupinu C, které bylo osvědčeno dne 18.5.2009 vydáním řidičského průkazu č. „X“. Současně se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce v podané žalobě podrobně popsal průběh předcházejícího řízení o obnově vedeného ve věci rozhodnutí Městského úřadu Litvínov ze dne 18.5.2009, č.j. 56001/2007-608, kterým bylo žalobci uděleno řidičské oprávnění skupiny C, a průběh správního řízení předcházejícího vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalobce namítá, že dle jeho názoru je žalobou napadené rozhodnutí nezákonné, odporuje ústavním předpisům a i základním zásadám ovládajícím správní řízení, je šikanózní a je v rozporu s právními předpisy Evropských společenství. Dále namítá, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rovněž konstatoval, že správní orgány porušily ustanovení § 2 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), když vykládaly ustanovení zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen

„zákon o pozemních komunikacích“), mnohem úžeji, než jak je měl na mysli zákonodárce a než jak by měl za použití logického, gramatického a systematického výkladu. Rovněž zdůraznil, že správní orgány nešetřily jeho práva nabytá v dobré víře, tím, že mu bylo odebráno řidičské oprávnění, které měl již od května 2009 a které mělo platit až do roku 2018, přičemž žalobce v dobré víře vyměnil svůj platný řidičský průkaz vydaný v SRN za průkaz vydaný v České republice a po nečekaném zásahu správních orgánů se ocitl v situaci, že neměl ani jeden platný řidičský průkaz.

Žalobce poukázal na skutečnost, že dle jeho názoru ze strany žalovaného a prvostupňového správního orgánu dochází k nedůvodným rozdílům v rozhodování obdobných věcí, neboť neslyšel o žádném případě, kdy by bylo formou obnovy řízení odejmuto řidičské oprávnění občanovi České republiky z toho důvodu, že se nezdržuje v místě udaného trvalého pobytu. S tím souvisí dle jeho názoru i porušení zásady rovnosti, když správní orgány po každém účastníkovi u totožných žádostí vyžadují plnění jiných procesních povinností.

Rovněž dle žalobce došlo předmětnými rozhodnutími k zásahu do práva na volný pohyb osob v rámci Evropské unie, což je jeden ze základních principů, na nichž je Evropská unie založena. Obsahem volného pohybu osob je zákaz diskriminace občanů (příslušníků) členských států EU podle příslušnosti k jakémukoliv členskému státu EU při realizaci svobody pohybovat se volně a pobývat na území členských států.

Žalobce uvedl, že dle § 82 zákona o pozemních komunikacích je jednou z podmínek pro udělení a držení řidičského oprávnění skutečnost, že osoba „má na území České republiky trvalý nebo přechodný pobyt“. Tato podmínka nebyla jako jediná dle správních orgánů v případě žalobcovy žádosti splněna. Žalobce zdůrazňuje, že žádný právní předpis mu neukládá povinnost zdržovat se 185 dnů na adrese přechodného pobytu. Rovněž poukazuje na skutečnost, že potvrzení o přechodném pobytu vydané příslušným orgánem je platné, bylo vydáno v souladu se zákonem a žádný správní orgán, ani cizinecká policie, jeho platnost nikdy nezpochybnil. Trvá tedy na tom, že tato podmínka pro vydání řidičského oprávnění tedy byla z jeho strany splněna. Rovněž trvá na tom, že žádný právní předpis mu nebrání ve svobodě pohybu a pobytu a není tedy povinen dokladovat a prokazovat několik let zpětně svůj pohyb a všechna místa, kde se zdržoval. Uvádí, že trvalý a přechodný pobyt představují pouze údaje evidenčního charakteru. U přechodného pobytu je navíc z podstaty tohoto pojmu zřejmé, že jde o pobyt „přechodný“, tedy se zde účastník trvale nezdržuje a trvale se zřejmě zdržuje v místě „trvalého,“ pobytu. Žalobce má adresu trvalého pobytu v Německu a je tedy zřejmé, že pobývá v ČR pouze přechodně. Žalobce argumentuje, že pojem „přechodného pobytu“ je zakotven pouze v zákoně o pozemních komunikacích a v zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Potvrzení o přechodném pobytu cizinecká policie vydá, pokud cizinec hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce. Nikde se nenachází ani zmínka o tom, že by cizinec měl povinnost tento svůj záměr do nějaké lhůty uskutečnit, natož aby zde byla uvedena nějaká lhůta 185 dnů. Opakovaně žalobce zdůraznil, že nikdo nemá zákonnou povinnost zdržovat se v místě svého trvalého nebo přechodného bydliště.

K argumentaci směrnicí Rady č. 91/439/EHS, o řidičských průkazech, ze dne 29.7.1991, a pojmem obvyklé bydliště poznamenává, že dle jeho názoru je směrnice implementována a platný právní předpis přiznává možnosti udělení řidičského oprávnění širěji, tedy i osobám s trvalým pobytem. To není v rozporu s evropským právem. Správní orgány však s odkazem na směrnici nesmí vykládat právní předpis úžeji, než je koncipován. Žalobce uvádí, že český právní řád pojem „obvyklý pobyt“ nezná, je tedy nutno pracovat s pojmy trvalý pobyt a přechodný pobyt. Není pochyb, že žalobce trvalý pobyt má v Německu a přechodný pobyt v České republice na adrese uvedené v Potvrzení o přechodném pobytu. V žádném závazném právním předpise není stanoveno ani definováno, jak častá a intenzivní má být přítomnost osoby v místě adresy jejího přechodného pobytu. Dále žalobce uvedl, že

pokud se nachází na území České republiky, obvykle pobývá na adrese svého přechodného pobytu. Žalobce zdůraznil, že správní orgány neprokázaly, že se na adrese uvedené v potvrzení o přechodném pobytu skutečně 185 dní před podáním žádosti nezdržoval. Nebyla předložena žádná zpráva policejního orgánu, že 24 hodin denně, celých 185 dní před podáním žádosti den co den policejní orgán hlídkoval na adrese uvedené v potvrzení o přechodném pobytu a skutečně kontroloval přítomnost žalobce. Z jedné letmé náhodné návštěvy nelze usuzovat na to, zda se žalobce v místě přechodného pobytu zdržoval v dávné minulosti 185 dní před podáním žádosti. Správní orgány nikdy nezpochybnily doklad o zajištění ubytování ani čestné prohlášení předložené žalobcem. Poukázal i na skutečnost, že v dokladu o zajištění ubytování je uvedeno, že ubytování bude žalobci zajištěno vždy, kdy přijede.

Dále žalobce namítá, že řidičské oprávnění lze dle § 94 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích odejmout pouze v případě, pokud držitel řidičského oprávnění pozbyl zdravotní nebo odbornou způsobilost. Pozbytí řidičského oprávnění lze pouze uložením sankce zákazu činnosti (viz § 94a zákona o pozemních komunikacích). Správní orgány obnovou řízení obešly de facto uvedená ustanovení a v důsledku toho bylo odejmuto řidičské oprávnění z jiného důvodu, než pro pozbytí odborné nebo zdravotní způsobilosti. Takový postup žalobce považuje za nepřipustné obcházení zákona.

Rovněž poukázal na Stanovisko Ministerstva dopravy z roku 2008, kde je dle žalobce ve vztahu k vydávání řidičského oprávnění cizincům uvedeno, že správní orgány nemají přezkoumávat fakticitu přechodného pobytu.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Konstatoval, že v období mezi vydáním řidičského průkazu č. ED 75758, tj. ode dne 18.5.2009 do doby podání žádosti o rozšíření řidičského oprávnění ze skupiny C na skupinu C+E došlo k několika případům zneužití právních předpisů České republiky ve vztahu k udělování řidičských oprávnění cizím státním příslušníkům, což dokládá řada podnětů Spolkového úřadu pro silniční dopravu ve Flensburgu k přezkumnému řízení ve věci udělování řidičských oprávnění německým státním příslušníkům. V důsledku poznatků z úřední činnosti získaných právě na základě provedených přezkumných řízení byla změněna stávající rozhodovací praxe.

Zdůraznil, že je při rozhodování v daném druhu řízení vázán ustanovením § 82 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích v návaznosti na ustanovení § 2 písm. hh) citovaného zákona, které upravují obecné podmínky pro získání řidičského oprávnění. Ve vztahu k výkladu obsahu uvedených ustanovení žalovaný poukazuje na záměr zákonodárce, kdy smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona a argumentace přednesená v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Účelem zák. č. 411/2005 Sb., kterým se mimo jiné změnil zákon o pozemních komunikacích, bylo vytvořit v ustanovení § 82 odst. 1 písm. d) citovaného zákona přesná pravidla pro udělení řidičského oprávnění cizím státním příslušníkům právě v závislosti na jejich důvodnosti pobytu na území ČR a délce tohoto pobytu. Dle žalovaného bylo smyslem uvedené novelizace zamezit udělování řidičských oprávnění žadatelům, cizím státním příslušníkům, pouze na základě jejich neodůvodněného, a v mnohých případech pouze fiktivního, pobytu nebo přípravy na povolání, ale umožnit cizím státním příslušníkům, kteří mají na území České republiky dlouhodobé oprávněné svazky, aby se nemuseli při získávání práva k řízení motorových vozidel vracet do své mateřské země, což by mohlo tyto svazky zásadně narušit (tato úvaha je dle žalobce opřena o důvodovou zprávu k zák. č. 411/2005 Sb. – sněmovní tisk 833/0). Jedná se o naplnění článku 7 směrnice Rady č. 91/439/EHS, který stanoví podmínky pro vydání řidičského průkazu, přičemž jednou

z podmínek vydání řidičského průkazu je ta, že žadatel má místo obvyklého pobytu na území členského státu, který řidičský průkaz vydal, nebo že může doložit, že už tam alespoň 6 měsíců studuje.

Dále zdůraznil, že právě v ustanovení § 3 správního řádu, jehož nedodržení je žalovanému v žalobě vytýkáno, spatřuje prvoinstanční i odvolací orgán oporu pro svůj postup v daném řízení. Povinnost zjistit všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být v řízení uložena povinnost nebo přiznáno určité právo, spočívá zásadně na rozhodujícím správním orgánu. V daném případě bylo postupováno dle žalovaného přesně v souladu s touto zásadou. Z důvodu odstranění pochybností o pravdivosti žalobcova čestného prohlášení nechal prověřit k tomu určeným orgánem policie údaj o pobytu žalobce. Skutečnosti tvrzené žalobcem ve správním řízení se prokázaly jako nepravdivé a v důsledku toho nebyly naplněny podmínky pro vydání řidičského oprávnění.

Dále žalovaný zdůraznil ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu, že rovnost je vždy nutně rovností v něčem a její porušení zpravidla vyžaduje relaci k nějakému základnímu právu či svobodě. Rovnost nelze chápat jako princip absolutní, neboť rozhodující správní orgán posuzuje konkrétní okolnosti každého případu a ne každé rozlišování (rozdílný procesní postup) z jeho strany představuje diskriminaci. Žalovaný považuje za nelogické, aby správní orgán prověřoval občany České republiky, zda se zdržují ve své zemi 185 dní zejména proto, že na rozdíl od cizinců mají v České republice trvalý pobyt.

Poukázal na skutečnost, že definici pojmu „obvyklé bydliště“ obsaženému ve směrnici Rady č. 91/439/EHS koresponduje pojem „přechodný pobyt“ zakotvený v ustanovení § 2 písm. hh) zákona o pozemních komunikacích. Alespoň přechodný pobyt žadatele na území České republiky, který trvá alespoň 185 dnů, pokud osoba neprokáže, že se na území České republiky připravuje na výkon povolání po dobu nejméně 6 měsíců, je jednou z podmínek pro udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu, což odpovídá požadavku směrnice na dodržení principu obvyklého bydliště k okamžiku vydání řidičského průkazu.

Žalovaný rovněž trvá na tom, že jeho postup nebyl v rozporu s obsahem Stanoviska k posuzování podmínek pro udělení řidičského oprávnění vydaného Ministerstvem dopravy dne 18.8.2008.

Trvá na rovněž na tom, že napadené rozhodnutí není v žádném případě zásahem do práva na volný pohyb osob. Udělení řidičského oprávnění v České republice je upraveno zvláštním právním předpisem, který taxativně stanoví podmínky pro jeho udělení, včetně podmínky existence trvalého nebo přechodného pobytu na území České republiky, a to bez ohledu na státní příslušnost žadatele. Uvedenými ustanoveními není nijak zasaženo do práva osob na volný pohyb v rámci Evropské unie.

Žalovaný rovněž uvedl, že směrnici Rady č. 91/439/EHS je možno považovat za určité vodítko při výkladu předmětných ustanovení zákona o pozemních komunikacích. Jako vodítko lze rovněž využít rozsudky Evropského soudního dvora ve spojených věcech C-329/06 a C 343-06 a ve spojených věcech C-334/06 až C-336/06, ve kterých bylo uvedeno, že příslušnému členskému státu při vydání řidičského průkazu přísluší, aby ověřil, zda jsou splněny minimální podmínky uložené směrnicí pro získání řidičského průkazu. Evropský soudní dvůr tedy přiznal členským státům možnost odmítnout uznat řidičské oprávnění vyplývající z řidičského průkazu, pokud je zjevně porušena některá z podmínek jeho vydání. Příkladem takového porušení je neexistence obvyklého bydliště v daném členském státě v okamžiku vydání řidičského průkazu, pokud to vyplývá z řidičského oprávnění. Podle Evropského soudního dvora totiž podmínka jednoho bydliště zajišťuje bezpečnost na pozemních komunikacích, jelikož je nezbytná pro kontrolu dodržení podmínky způsobilosti k řízení.

Dále žalovaný trvá na tom, že není pravdou, že správní orgán nezpochybnil žalobcem uváděný pobyt. Otázku pobytu žalobce si ověřoval žalovaný u Policie ČR, která je dle

zvláštních právních předpisů k tomu zcela kompetentním orgánem. Cizí státní příslušník je dle žalovaného povinen prokázat relevantnost údajů uváděných o svém pobytu na území České republiky.

K námitce žalobce, že řidičské oprávnění lze odejmout pouze v případech uvedených zákonem o pozemních komunikacích, žalovaný uvádí, že v daném konkrétním případě se nejedná o odnětí řidičského oprávnění z důvodů stanovených zákonem, ale o akt vyvolaný na základě obnovy řízení podle § 100 správního řádu, kdy se v obnoveném řízení znovu projednává žádost účastníka řízení o udělení řidičského oprávnění, a posuzují se a hodnotí jím předložené podklady, neboť se provedené důkazy ukázaly nepravdivými.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou. V této replice zopakoval žalobce některá svá stanoviska obsažená v žalobě. Nad rámec skutečností uvedených v žalobě uvedl následující.

Žalobce zdůraznil, že zákon o pozemních komunikacích neobsahuje termín „obvyklé bydliště“ ani časový údaj „185 dnů“.

Uvádí, že pojem „obvyklé bydliště“ český právní řád nezná. Tento pojem v anglickém originále „normal residence“ evidentně odpovídá českému pojmu „trvalý pobyt“. Je tomu tak z hlediska časového (déle než 185 dní) a jednak i z hlediska trvalých vazeb na rodinu apod. Žalobce nikdy netvrdil, že má v České republice trvalý pobyt, prokazoval pouze pobyt přechodný, který musí trvat mnohem kratší dobu než pobyt trvalý. Jelikož dle žalobce neexistuje zákonná úprava minimální délky přechodného pobytu, není možné argumentovat údajem o 185 dnech. Poukazuje rovněž na skutečnost, že dostačuje přechodný pobyt na území České republiky a nikoli v jednom konkrétním místě. Adresa uvedená jako adresa přechodného pobytu je pouze evidenční adresou, avšak daná osoba se samozřejmě může svobodně pohybovat po celém území státu. V rámci Schengenského prostoru, kdy byly zrušeny hraniční přechody, žalobce ani nemá možnost, jak dokázat, kolik času přesně na území České republiky strávil. Správní orgán je povinen tedy vycházet z jeho čestného prohlášení.

Žalobce zásadně odmítá tvrzení, že uvedl do své žádosti „nepravdivý údaj“. Uvedl zcela pravdivý údaj, a sice že má v ČR přechodný pobyt.

Rovněž trvá na tom, že pokud mu byl již jednou řidičský průkaz udělen, nemůže mu být jakýmsi podivným retroaktivním rozhodnutím náhle odejmut. Trvá rovněž na tom, že správní orgány neměly oprávnění ani povinnost přezkoumávat z vlastní iniciativy fakticitu přechodného pobytu. Překročily tím zákonná zmocnění, v důsledku čehož došlo ke zneužití správního řádu a vydání nezákonného a nesprávného rozhodnutí.

Žalobce zdůraznil, že smyslem podmínek vydávání a držení řidičských průkazů je zajistit, aby osoba, které byl vydán řidičský průkaz, uměla řídit, ovládala dopravní předpisy a byla zdravotně způsobilá k řízení. Pokud navíc splňuje i podmínku trvalého či přechodného pobytu na území České republiky, věku a bezúhonnosti, pak už nesmí stát klást žádné překážky tomu, aby byl řidičský průkaz dané osobě vydán (či jí ponechán).

Při jednání soudu právní zástupkyně žalobce přednesla žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení a replice. Dále konstatovala, že má za to, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů by měla být pro nezákonnost zrušena. Zdůraznila, že správní orgán obešel zákon, pokud v případě žalobce vedl řízení o obnově řízení a následně řízení o vlastním obnoveném řízení ve věci řidičského oprávnění žalobce. V důsledku této skutečnosti a především pak žalobou napadeného rozhodnutí žalobce v současné době nedisponuje ani německým řidičským průkazem ani českým řidičským průkazem, přestože řidičský průkaz nezbytně potřebuje k výkonu své práce. Dále uvedla, že argumentace žalovaného, že se žalobce nezdržoval v České republice delší dobu než 185 dnů, je zcela chybná a nemá oporu

v žádném právním předpise včetně § 82 zákona o pozemních komunikacích. Dále namítla, že ve vztahu k žalobci byl ze strany správního orgánu uplatněn nedůvodně odlišný přístup, když správní orgán přikročil k prověřování žalobcova faktického pobytu na adrese jeho přechodného pobytu. K tomuto prověřování správní orgán neměl dle právní zástupkyně žalobce žádné oprávnění a naproti tomu žalobce neměl žádnou povinnost zdržovat se na adrese svého přechodného pobytu v České republice. Správní orgán navíc neprokázal, že by se žalobce po danou dobu na území České republiky nezdržoval. Závěrem zdůraznila, že výklad zákona o pozemních komunikacích správními orgány byl přespríliš restriktivní, přičemž byl zjevně v rozporu s českým právním řádem i v rozporu s evropskou legislativou. Trvala na tom, že žalobce svůj přechodný pobyt na území České republiky náležitě prokázal čestným prohlášením.

Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání se plně odkázal na písemné vyjádření k žalobě. Dále dodal, že v daném případě trvá na závěrech obsažených v žalobou napadeném rozhodnutí. Proto nepřikročil k vyřešení žalobcova případu mimosoudní cestou.

V rámci jednání byl k návrhu právní zástupkyně žalobce proveden důkaz stanoviskem Ministerstva dopravy ze dne 3.6.2008, zn. 29/2008-160-LEG/2.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Z obsahu správního spisu vyplynulo, že dne 19.4.2010 žalobce podal žádost o udělení řidičského oprávnění skupiny C+E. V rámci tohoto řízení si správní orgán vyžádal od příslušného orgánu Policie ČR ověření délky pobytu žalobce na území České republiky. V přípisu policie je uvedeno, že dle kontroly ubytovacích knih Hotelu Koldům, kde byl žalobce hlášen k přechodnému pobytu, se žalobce zdržoval v tomto hotelu v obdobích od 28.8.2007 do 5.9.2007 a v období od 11.4.2010 do 14.4.2010. Následně bylo zahájeno řízení o obnově řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění skupiny C, které bylo v minulosti prvostupňovým orgánem ukončeno rozhodnutím ze dne 18.5.2009, č.j. 56001/2007-608, kterým bylo uděleno žalobci řidičské oprávnění skupiny C, které bylo osvědčeno vydáním řidičského průkazu č. „X“. O nařízení bylo pravomocně rozhodnuto, aniž by byl iniciován soudní přezkum nařízení obnovy. Následně bylo zahájeno obnovené řízení v dané věci. V rámci řízení v obnoveném řízení bylo prvostupňovým orgánem rozhodnutím ze dne 6.9.2010, č.j. MELTD 31477/2010/TUA, rozhodnuto, že žádosti o udělení řidičského oprávnění skupiny C žalobci se nevyhovuje, neboť účastník řízení nesplnil zákonnou podmínku přechodného pobytu v trvání 185 dní, a že rozhodnutí o udělení řidičských oprávnění skupiny C, které bylo nahrazeno vydáním řidičského průkazu č. „X“, je zrušeno. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal včasné odvolání, o kterém bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím.

Mezi účastníky není sporu o samotném skutkovém stavu. Spor mezi účastníky tkví

v právním hodnocení naplnění podmínky pro udělení řidičského oprávnění v České republice ze strany žalobce spočívající v naplnění podmínky přechodného pobytu na území České republiky a v posouzení oprávnění správních orgánů zkoumat faktický pobyt žalobce na území České republiky.

V ustanovení § 2 zákona o pozemních komunikacích, kde jsou definovány některé pojmy, je pod písm. hh) uvedeno, že pro účely tohoto zákona příslušný krajský úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností je krajský úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je příslušný podle místa trvalého pobytu žadatele o řidičské oprávnění, žadatele o vrácení řidičského oprávnění, držitele řidičského oprávnění nebo držitele řidičského průkazu, nebo jde-li o **osobu, která nemá trvalý pobyt na území České republiky nebo přechodný pobyt na území České republiky, který trvá alespoň 185 dnů, pokud osoba neprokáže, že se na území České republiky připravuje na výkon povolání po dobu nejméně 6 měsíců (dále jen "přechodný pobyt")**, u kterého žadatel o řidičské oprávnění, žadatel o vrácení řidičského oprávnění, držitel řidičského oprávnění nebo držitel řidičského průkazu složil zkoušku z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.

V ustanovení § 82 odst. 1 písm. d) zákona o pozemních komunikacích je mimo jiné stanoveno, že řidičské oprávnění lze udělit za splnění dalších podmínek pouze osobě, která má na území České republiky trvalý nebo přechodný pobyt.

Termín „přechodný pobyt“ obsažený v ustanovení § 82 zákona o pozemních komunikacích je nutno interpretovat v souladu se zněním legislativní zkratky zakotvené v ustanovení § 2 písm. hh) téhož zákona. Jako osoby, které mají na území České republiky přechodný pobyt je tedy nutno pro účely tohoto zákona nutno chápat ty osoby, které mají na území České republiky přechodný pobyt, který trvá alespoň 185 dnů, nebo osoby, které se na území České republiky připravují na výkon povolání po dobu nejméně 6 měsíců. Legislativní zkratka pojmu „přechodný pobyt“ pro účely zákona o pozemních komunikacích tedy rozšiřuje obsah pojmu „přechodný pobyt“ užívaného v jeho základním smyslu o určitou další kvalitu spočívající v délce trvání přechodného pobytu na území České republiky.

Pro posouzení otázky běhu trvání přechodného pobytu osoby na území České republiky ve vztahu k občanům EU, kterým je v daném případě žalobce, je nutno vycházet z obsahu tohoto pojmu zakotveného v zákoně o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců je totiž právě tím předpisem, který upravuje institut přechodného pobytu cizinců na území České republiky. Z ustanovení § 16 zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění vyplývá mimo jiné, že cizinec pobývá na území České republiky přechodně po překročení státních hranic České republiky a po ukončení hraniční kontroly, nebyl-li mu v rámci hraniční kontroly policií odepřen vstup na území, nebo po překročení státních hranic, není-li hraniční kontrola prováděna. V případě provádění hraniční kontroly přechodný pobyt počíná dnem a hodinou překročení státních hranic České republiky, je-li hraniční kontrola prováděna mimo území, nebo dnem a hodinou ukončení hraniční kontroly, je-li tato prováděna na státních hranicích České republiky nebo po překročení těchto hranic. Z dalších ustanovení zákona o pobytu cizinců vyplývá, že občané EU pobývají na území České republiky bez víza. Z ustanovení § 93 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že i na občany EU se vztahuje ohlašovací povinnost, neboť občan EU je povinen ohlásit na policii místo pobytu na území ve lhůtě do 30 dnů ode dne vstupu na území, pokud jeho předpokládaný pobyt bude delší než 30 dnů.

Z uvedených ustanovení dle soudu jednoznačně vyplývá, že přechodný pobyt na území České republiky cizinci, který je občanem EU, trvá pouze po dobu, po kterou se fakticky nalézá na území České republiky. Občan EU sice nemusí k přechodnému pobytu na území České republiky mít vízum, ale i tak podléhá ohlašovací povinnosti za podmínek uvedených ve výše citovaném ustanovení § 93 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Déle trávající

pobyt občanů EU na území České republiky je tedy úředně evidován a jeho trvání lze ověřit u příslušných orgánů cizinecké policie.

V § 87a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je uvedeno, že potvrzení o přechodném pobytu vydá občanům EU policie na jejich žádost, pokud hodlají na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce a neohrozili bezpečnost státu nebo závažným způsobem nenarušili veřejný pořádek.

Z uvedeného ustanovení jednoznačně vyplývá, že samotné potvrzení o přechodném pobytu nedokládá délku trvání přechodného pobytu cizince na území České republiky, neboť k podání žádosti postačuje odhodlání občana EU zdržovat se na území České republiky déle než 3 měsíce, které následně nemusí být naplněno. K vydání potvrzení není ani nutné trvání přechodného pobytu na území České republiky po určitou dobu. Je třeba rovněž zdůraznit, že ani vydání potvrzení o přechodném pobytu nemění nic na skutečnosti, že přechodný pobyt cizince na území České republiky trvá pouze po dobu jeho skutečného pobytu na území republiky.

Z výše uvedených skutečností tedy dle soudu jednoznačně vyplývá, že podmínku vydání řidičského oprávnění spočívající v přechodném pobytu na území České republiky je nutno vykládat tak, jak učinily správní orgány, tedy tak, že v době podání žádosti musí trvat přechodný pobyt na území České republiky minimálně 185 dnů. V případě cizince občana EU je do této doby možno započítat pouze dobu skutečně strávenou na území České republiky.

Dále se soud zabýval otázkou, zda měly správní orgány v rámci řízení o žádosti o rozšíření řidičského oprávnění a obnoveného řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění skupiny C oprávnění zkoumat faktickou délku přechodného pobytu žalobce na území České republiky či nikoli. Mezi účastníky je nesporné, že žalobce k žádosti o rozšíření řidičského oprávnění na skupinu C+E i k původní žádosti o udělení řidičského oprávnění skupiny C přiložil čestné prohlášení téměř totožného znění, ve kterém je mimo jiné výslovně uvedeno, že čestně prohlašuje, že ke dni podání žádosti o řidičské oprávnění trval jeho přechodný pobyt na území České republiky po dobu delší než 185 dnů. Žalobce zastává názor, že prvoinstanční správní orgán i žalovaný se měly plně spokojit s obsahem tohoto čestného prohlášení a neměly zákonné zmocnění k přezkoumávání délky trvání jeho faktického přechodného pobytu na území České republiky.

S tímto závěrem se však soud v žádném případě nemůže ztotožnit. Prvostupňový správní orgán v souvislosti s výkonem své úřední činnosti měl k dispozici poznatky, že existují občané EU, kteří žádají o vydání řidičského oprávnění v České republice, přestože nesplňují podmínky pro jeho vydání, zejména podmínku týkající se přechodného pobytu na území České republiky. S přihlédnutím ke skutečnosti, že v daném konkrétním případě žádal o vydání řidičského oprávnění cizinec, občan EU, bylo zcela v souladu se zájmem respektování zásady správního řízení zakotvené v ustanovení § 3 správního řádu, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, že prvoinstanční orgán z úřední povinnosti přistoupil k ověření žalobcova tvrzení obsaženého v čestném prohlášení u příslušných orgánů cizinecké policie.

Policie České republiky kontrolou ubytovacích knih zjistila, že žalobce v místě nahlášeného přechodného pobytu fakticky pobýval v období od 28.8.2007 do 5.9.2007 a v období od 11.4.2010 do 14.4.2010. Dále uvedla policie, že další fyzický pobyt žalobce na uvedené adrese v rozhodném období nebyl zjištěn. Žalobce se v průběhu správního řízení seznámil s obsahem uvedeného potvrzení Policie ČR. Na důkazní situaci nijak nereagoval a zůstal zcela pasivní. K prokázání skutečnosti že na území České republiky přechodně pobýval v rozhodném období ve větším rozsahu, než jaký vyplývá z potvrzení Policie ČR, nenavrhoval provedení žádných důkazů, a to ani v rámci odvolacího řízení. Je zcela na žalobci jako žadateli, aby doložil, že splnil podmínky pro udělení řidičského oprávnění včetně podmínky

přechodného pobytu.

Tato námitka žalobce je tedy dle soudu zcela nedůvodná. Správní orgány postupovaly zcela v souladu s právními předpisy, pokud v případě pochybností přistoupily k ověření skutečností tvrzených žalobcem prostřednictvím příslušného orgánu Policie ČR.

K dalším námitkám žalobce musí soud zdůraznit, že v daném soudním řízení nemůže žádným způsobem přezkoumávat rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o obnově řízení ve věci žádosti žalobce o udělení řidičského oprávnění skupiny C, neboť toto rozhodnutí včetně odvolacího rozhodnutí je pravomocné a uvedená rozhodnutí nebyla napadena v rámci správního soudnictví. Je tedy nutno postupovat zcela v souladu se zásadou presumpce správnosti správních rozhodnutí.

K tvrzení žalobce, že byl žalobou napadeným a prvostupňovým rozhodnutím zkrácen na právech nabytých v dobré víře, když došlo ke zrušení rozhodnutí vydaného v květnu 2009, soud poznamenává, že obnovené řízení bylo vedeno na základě pravomocného rozhodnutí o obnově řízení. Takové řízení bylo tedy vedeno v souladu s platnou právní úpravou obsaženou ve správním řádu. Dále soud zdůrazňuje, že samotným důvodem obnovy bylo zjištění skutečností, že skutečnosti obsažené v čestném prohlášení žalobce, ze kterého správní orgány v původním řízení vycházely, se vyjevily jako nepravdivé.

K tvrzení žalobce, že ze strany správních orgánů dochází k nedůvodným rozdílům v rozhodování obdobných případů, kdy ze strany správních orgánů nedochází k prověřování otázky trvalého nebo přechodného pobytu na území České republiky u občanů České republiky, soud uvádí, že správní orgán v žalobou napadeném rozhodnutí zcela dostatečně vyargumentoval, že mu byly známy z jeho úřední činnosti skutečnosti, které se týkají určité obecným způsobem definované skupiny účastníků (cizinci občané EU). Soud proto nepovažuje za nedůvodný postup správního orgánu, kdy u této skupiny účastníků přistoupí správní orgán v souladu s procesními předpisy k ověření skutečností tvrzených žadateli.

K tvrzení žalobce, že napadeným rozhodnutím dochází k zásahu do jeho práva na volný pohyb osob v rámci EU, soud podotýká následující. Předmětnými rozhodnutími správních orgánů nebylo nijak dotčeno právo žalobce volně se pohybovat v rámci EU. Správní orgány pouze přikročily ke kontrole podmínky udělení řidičského oprávnění na území České republiky. Nic nebrání žalobci, pokud nenaplní podmínku přechodného pobytu na území České republiky, aby si požádal o vydání řidičského oprávnění v zemi jeho trvalého pobytu. Rovněž mu kontrola podmínky pro udělení řidičského oprávnění nebrání v pobytu na území České republiky či v cestování do jiných členských zemí EU.

K tvrzení žalobce, že není jeho povinností zdržovat se v místě přechodného pobytu a přechodného bydliště, soud podotýká, že žalobce k tomu nikdo nenutí. Pokud by žalobce v rámci správního řízení doložil, že pobýval v rozhodné době potřebnou dobu kdekoli na území České republiky, byla by zákonem stanovená podmínka trvání přechodného pobytu na území České republiky naplněna. Jak již bylo výše uvedeno, vycházel při svém rozhodování správní orgán ze skutečností, které zjistila Policie ČR z ubytovacích knih. Žalobce v rámci správního řízení zůstal v otázce doložení přechodného pobytu zcela pasivní a nenavrl provedení žádných důkazů, které by jeho tvrzení obsažené v čestném prohlášení dokládaly. Správní orgány tedy vycházely nikoli z údajů získaných z jedné náhodné návštěvy orgánů policie v místě hlášeného přechodného pobytu žalobce, ale z dokladů vedených v souladu se zákonem o pobytu cizinců. Soud zastává názor, že správní orgány vycházely za situace, kdy žalobce nenavrl žádné další důkazy ve vztahu k trvání jeho přechodného pobytu na území

České republiky, z věrohodných důkladů, které měly dostatečnou vypovídací hodnotu.

K argumentaci směrnicí Rady č. 91/439/EHS, se kterou žalobce nesouhlasí, soud uvádí, že správní orgán touto argumentací chtěl doložit, že jeho výklad pojmu „přechodný pobyt“ ve smyslu legální definice obsažené v § 2 písm. hh) zákona o pozemních komunikacích není v rozporu s právními předpisy EU. V tomto směru považuje soud argumentaci správního orgánu za zcela přiléhavou.

K námitce žalobce, že zákon o pozemních komunikacích neupravuje odejmutí řidičského oprávnění z jiného důvodu, než výlučně z důvodů uvedených v § 94 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a pozbytí řidičské oprávnění lze pouze z důvodů obsažených v § 94a zákona o pozemních komunikacích, soud uvádí, že v daném případě nedošlo ze strany správních orgánů o odnětí či pozbytí řidičského oprávnění, ale ve vztahu k řidičskému oprávnění skupiny C, šlo o nové rozhodnutí ve věci v rámci obnoveného řízení.

Ke stanovisku Ministerstva dopravy ze dne 3.6.2008, zn. 29/2008-160-LEG/2, kterým bylo provedeno dokazování v rámci soudního řízení, soud konstatuje, že v daném případě se jedná o odpověď na dotaz, který se týkal zcela jiného, skutkově zcela odlišného, případu. Předmětný dotaz se týkal posouzení možnosti zastavení řízení o žádosti o řidičské oprávnění pro zjevnou nepřipustnost z důvodu, že žadatel již při nástupu do autoškoly nesplňoval podmínku přechodného pobytu na území České republiky. Obsah předmětného stanoviska byl tedy ve vztahu k věci, která je předmětem tohoto řízení, zcela irelevantní.

K argumentaci žalobce, že Stanovisko Ministerstva dopravy k posuzování podmínek pro udělení řidičského oprávnění ze dne 18.8.2008, sp. zn. 698/2008-160-OST/1, které bylo součástí předloženého správního spisu, uvádí, že správní orgány nemají přezkoumávat fakticitu přechodného pobytu, uvádí soud následující. V citovaném stanovisku je uvedeno, že *„předloží-li žadatel platné potvrzení o přechodném pobytu, ke kterému přiloží čestné prohlášení, že údaje uvedené v potvrzení o přechodném pobytu jsou platné ke dni podání žádosti o udělení řidičského oprávnění, a z těchto podkladů je zřejmé, že přechodný pobyt ke dni udělení řidičského oprávnění bude trvat nejméně 185 dnů, lze považovat podmínku pobytu na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb. za splněnou. Není-li důvodná pochybnost o pravosti či platnosti potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky, není ze strany správního orgánu třeba dále zkoumat jednotlivé aspekty pobytu žadatele o řidičské oprávnění na území České republiky, neboť za doklad jeho existence lze zpravidla považovat právě uvedené potvrzení doplněné o čestné prohlášení o platnosti údajů uvedených v tomto potvrzení. K tomu je dále třeba doplnit, že vyšlo-li by později najevo, že čestné prohlášení žadatele učiněné při podání žádosti o řidičské oprávnění bylo nepravdivé, zakládalo by takové zjištění důvod k obnově řízení o udělení řidičského oprávnění ve smyslu § 100 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.“*

Dle soudu správní orgány v daném případě postupovaly zcela v souladu s uvedeným stanoviskem Ministerstva dopravy.

Výše uvedené námitky tedy soud shledal všechny jako zcela nedůvodné.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 13. března 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová